

UCHWAŁA Nr LXIV/709/2024

RADY GMINY DĘBICA

z dnia 26 stycznia 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Osłonowego „Korpus Wsparcia Seniorów”
na rok 2024 w Gminie Dębica**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym /t.j.Dz. U. z 2023 r. poz.40 z późn.zm./, oraz art.16b, art. 17 ust. 2 pkt 4, art. 110 ust 10 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r /t.j.Dz.U. z 2023r. poz. 901 z późn.zm./
Rada Gminy w Dębicy uchwala, co następuje:

§ 1.

Przystępuję się do rządowego Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024.

§ 2.

Uchwala się Gminny Program Osłonowy ”Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 w Gminie Dębica, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3.

Realizatorem Programu będzie Centrum Usług Społecznych Gminy Dębica.

§ 4.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dębica.

§ 5.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia,

**PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY DĘBICA**

PIOTR ŻYBURA

**Załącznik
do UCHWAŁY Nr LXIV/709/2024
RADY GMINY DĘBICA
z dnia 26 stycznia 2024 r.**

**GMINNY PROGRAM OSŁONOWY
„KORPUS WSPARCIA SENIORÓW”
NA ROK 2024
W GMINIE DĘBICA**

Spis treści

Wstęp.....	3
I. Ocena sytuacji warunkująca realizację Programu.....	4
II. Cel Programu.....	5
III. Adresaci Programu.....	6
VI. Pomoc oraz zasady realizacji usług świadczonych w ramach programu	6
V. Warunki rozpoczęcia wsparcia i uczestnictwa w Programie	6
VI. Realizatorzy Programu	7
VII. Finansowanie Programu	7
VIII. Monitoring.....	7
IX. Działania informacyjne	8
X. Podsumowanie	8

Wstęp

Procesy związane z wydłużającym się systematycznie czasem trwania życia sprawiają, że jesteśmy społeczeństwem starzejącym się, co oznacza m.in. zwiększającą się proporcję osób starszych do młodych. Ta tendencja według wszelkich prognoz będzie się utrzymywać. Dlatego potrzebne jest wypracowanie nowego typu usług i przyzwyczajanie do nich osób starszych.

Seniorzy stanowią bardzo zróżnicowaną grupę społeczną, stąd nie można postrzegać ich potrzeb oraz potencjału w sposób jednakowy i jednowymiarowo. W grupie tej można wyróżnić zarówno osoby aktywne fizycznie, społecznie, samodzielne, jak i osoby niesamodzielne z różnych przyczyn częściowo bądź całkowicie zależne od wsparcia innych osób lub instytucji.

Gmina Dębica dążąc do podwyższenia bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców realizuje **Gminny Program Osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 w Gminie Dębica** zwany dalej „Programem”, który wykorzystując pojawiające się wciąż nowe technologie będzie kontynuował wdrożony w 2022 r. na terenie gminy nowoczesny system usług teleopiekuńczych, czyli sieci komunikacji dla osób z grupy podwyższonego ryzyka, którym ze względu na wiek czy stan zdrowia może być potrzebna nagła pomoc. Usługa ta, to system przywoławczy, który działa 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu i daje możliwość kontaktu z Operatorem Centrum Teleopieki zapewniając natychmiastową pomoc osobie zgłaszającej.

Na organach władzy samorządowej spoczywa odpowiedzialność wsparcia przede wszystkim osób chorych, niepełnosprawnych, niesamodzielnych i samotnych. Gminny Program odpowiada na zdefiniowane problemy i wpisuje się w główny cel polityki senioralnej.

Wdrożenie w/w Programu oraz wykorzystanie innowacyjnych technologii w ułatwieniu organizacji opieki dla osób starszych przyczyni się w znacznym stopniu do odciążenia systemu opieki zdrowotnej, wspierania codziennego funkcjonowania osób starszych, a opiekunom umożliwi pogodzenie ról, które wypełniają w społeczeństwie. Jest to rozwiązanie bardzo komfortowe łączące się tutaj z postępem cywilizacji.

Realizacja programu obejmuje swoim zakresem:

Moduł II - mający na celu poprawę bezpieczeństwa oraz możliwości samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania osób starszych przez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

Podstawa prawna programu:

Podstawą prawną realizacji Programu jest art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej /tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm/ dotyczący realizacji zadań własnych gminy tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Program zostaje przyjęty przez Radę Gminy Dębica w związku z realizacją Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 i jest realizowany zgodnie z wytycznymi zawartymi w Programie.

Wsparcia finansowego dla gmin w ramach Programu udziela się na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotację celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania.

I. Ocena sytuacji warunkująca realizację Programu

Polityka senioralna ukierunkowana jest na długofalowe i systemowe działania wspierające osoby starsze zapewniające godziwe starzenie się społeczeństwa. Gminę Dębica zamieszkuje ok. 25568 mieszkańców. Wśród ogólnej liczby znaczącą część stanowią osoby w wieku poprodukcyjnym. Z danych statystycznych wynika, iż z roku na rok w Gminie Dębica wzrasta liczba osób starszych. Konieczne staje się więc skupienie większej uwagi na ich potrzebach oraz dostosowanie odpowiednich działań wspierających tą właśnie grupę wiekową. Potrzeba zagłębienia się w temat polityki senioralnej wynika przede wszystkim z kierunków interwencji dla poszczególnych obszarów ujętych w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2031. Sukcesywnie rośnie zapotrzebowanie w zakresie wsparcia działań na rzecz seniorów niesamodzielnymi ze względu na wiek i stan zdrowia. Osoby starsze, samotne z niepełnosprawnościami wielokrotnie podkreślają, że tak niezbędne do ich prawidłowego funkcjonowania poczucie bezpieczeństwa, któremu towarzyszy obecność opiekunki, mija gdy zostają same, szczególnie w godzinach nocnych, bowiem gospodarstwa domowe osób starszych to często gospodarstwa jednoosobowe. W związku z tym gmina Dębica stara się nieustannie podejmować efektywne działania na rzecz tej właśnie grupy wiekowej. Do tej pory z Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w latach 2022 i 2023 w Gminie Dębica w ramach Modułu I skorzystało 200 seniorów, którym udzielano wsparcia w formie okolicznościowych (świętecznych) paczek. Do Modułu II przystąpiło 58 osób, którym udzielono wsparcia w postaci opasek bezpieczeństwa w ramach usługi teleopieki. W/w usługa wsparcia jest więc odpowiedzią na zgłaszane oczekiwania mieszkańców gminy. Wykorzystanie nowych technologii, w tym m.in. dostęp do narzędzi wspomagających opiekę nad seniorami pozwoliło osobom starszym poczuć się bezpieczniej, a w razie potrzeby szybko powiadomić bliską osobę czy też służby ratunkowe o kryzysowej sytuacji, w jakiej się znaleźli. Dostrzeżone potrzeby podczas realizacji Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” w latach ubiegłych, stają się koniecznością w kontynuowaniu i udoskonalaniu wsparcia dla osób starszych, niesamodzielnymi, m.in. poprzez system całodobowej teleopieki. Biorąc pod uwagę powyższe dane zapewnienie w/w usługi w naszej gminie uznaje się za zasadne i staje się podstawą do wdrożenia Programu w 2024 roku.

II. Cel Programu

Podniesienie poziomu bezpieczeństwa, jakości życia seniorów oraz umożliwienie samodzielnego funkcjonowania w miejscu zamieszkania poprzez dostęp do tzw. „opieki na odległość”.

„Opieka na odległość” (teleopieka) skierowana jest do mieszkańców gminy Dębica, w wieku 60 lat i więcej (wymóg Programowy), które z uwagi na wiek, chorobę, niepełnosprawność, ograniczoną zdolność samodzielnego poruszania się lub inne obiektywne trudności wymagają wsparcia w tej formie. To idealne rozwiązanie szczególnie dla osób samotnych, które nie potrzebują usług całodobowych, a nieprzewidywalność stanu zdrowia uzasadnia stałe monitorowanie w celu jak najszybszej reakcji i powiadomienia odpowiednich służb.

Opis Usługi wsparcia:

1. W ramach programu świadczone będą usługi teleopiekuńcze, czyli całodobowy system wsparcia uczestników przez operatorów Centrum Teleopieki gotowych do odebrania sygnału alarmowego od uczestnika.
2. Seniorzy w wieku 60 lat i więcej z terenu gminy Dębica otrzymają nieodpłatnie wraz z instrukcją obsługi i kartą SIM opaskę na nadgarstek – monitorująca stan zdrowia.
3. Opaska monitorująca stan zdrowia wyposażona będzie w co najmniej trzy z następujących funkcji :
 - przycisk SOS umożliwiający połączenie z Centrum,
 - detektor upadku,
 - możliwość pomiaru pulsu, pomiaru saturacji i temperatury,
 - możliwość zamówienia eRecepty,
 - lokalizator GPS,
 - przypomnienie o lekach,
 - możliwość nagrywania krótkich wiadomości tekstowych,

Opaska bezpieczeństwa będzie połączona z usługą operatora, który po otrzymaniu sygnału organizuje pomoc adekwatną do sytuacji danej osoby. Nawiązuje kontakt z podopiecznym, powiadamia wskazane osoby z listy kontaktu oraz w razie konieczności powiadamia odpowiednie służby ratunkowe. Opaska pod względem funkcjonalności oraz dopasowania dla osób 60 + będzie bardzo prosta w obsłudze.

Wynagrodzenia:

Przyznanie dodatków specjalnych, nagród czy premii dla pracowników CUS Gminy Dębica bezpośrednio zaangażowanych w realizację Programu – zgodnie z przyjętym regulaminem wynagradzania.

Mechanizm udzielania pomocy w ramach Modułu II wygląda następująco:

Krok 1. Centrum Usług Społecznych Gminy Dębica rozeznaje potrzeby seniorów w zakresie wyposażenia ich w tzw. „opaskę bezpieczeństwa”.

Krok 2. Zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, CUS Gminy Dębica dokonuje zakupu tzw. „opasek bezpieczeństwa” wraz z obsługą systemu u wybranego realizatora usługi.

Krok 3. Centrum koordynuje i realizuje program na swoim terenie.

Program jest ważnym zadaniem polityki społecznej naszej gminy, ponieważ oprócz praktycznej korzyści dla osoby w nim uczestniczącej (niezwłoczna interwencja), wsparcie operatora Centrum teleopieki zapewni również komfort psychiczny seniorom oraz bliskim często zamieszkującym osobno. Podtrzymanie dobrej kondycji psychicznej i fizycznej osób starszych i niepełnosprawnych, pozwoli im na większą samodzielność, dłuższe efektywne funkcjonowanie w naszej społeczności bez konieczności świadczenia pomocy instytucjonalnej.

III. Adresaci Programu

Program kierowany jest do osób w wieku 60 lat i więcej, mieszkających na terenie gminy Dębica, które spełniają co najmniej jeden z wymienionych kryteriów: są osobami, niesamodzielnymi, niepełnosprawnymi, chorymi, prowadzą samodzielne gospodarstwo domowe lub mieszkają z osobami bliskim, które nie są w stanie zapewnić im wystarczającego wsparcia. Ocena stanu sytuacji i udzielenia wsparcia osobom potrzebującym należy do decyzji Centrum Usług Społecznych Gminy Dębica.

VI. Pomoc oraz zasady realizacji usług świadczonych w ramach programu

1. Niniejszy Program będzie realizowany **od 1 stycznia 2024r. do 31 grudnia 2024r.**
2. W ramach Programu świadczone będą usługi teleopiekuńcze, czyli całodobowy system wsparcia uczestników przez operatorów Centrum Teleopieki.
3. Kwalifikowanie do Programu będzie odbywało się zgodnie z Regulaminem rekrutacji i uczestnictwa w Gminnym Programie Osłonowym „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024, opracowanym przez Centrum Usług Społecznych Gminy Dębica.
4. Opaska monitorująca stan zdrowia jest własnością Gminy Dębica i zostaje użyczona uczestnikowi na podstawie umowy o świadczeniu usług teleopiekuńczych.
5. W ramach realizowanego programu uczestnik ma zapewnione:
 - ✓ podłączenie opaski monitorującej zdrowie do systemu teleopieki oraz zapewnienie całodobowej możliwości łączności z Telecentrum;
 - ✓ przeszkolenie w zakresie obsługi opaski monitorującej stan zdrowia;
 - ✓ całodobowy monitoring i rejestrację sygnałów alarmowych;
 - ✓ możliwość kontaktu z operatorami w sytuacjach zagrożenia zdrowia, życia lub złego samopoczucia;
6. Udzielenie wsparcia w ramach Programu jest niezależne od kryterium dochodowego, o którym mowa w art. 8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej /tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm/. Osoby zakwalifikowane do udziału w Programie nie ponoszą żadnych kosztów.

V. Warunki rozpoczęcia wsparcia i uczestnictwa w Programie

1. Program skierowany jest do seniorów wymagających wsparcia, których stan zdrowia może powodować zagrożenie życia lub bezpieczeństwa.
2. Osoby przystępujące do programu muszą spełniać następujące warunki:
 - ✓ mieszkać na terenie gminy Dębica;
 - ✓ mieć 60 lat i więcej ;
 - ✓ posiadać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub zaświadczenie lekarskie o potrzebie korzystania z tego typu usług opiekuńczych;
 - ✓ być osobą samotnie zamieszkującą lub mieszkającą z innymi osobami, w tym przypadku jednak pierwszeństwo uczestnictwa w programie mają osoby samotne.
3. Warunkiem rozpoczęcia wsparcia jest:
 - ✓ podpisanie przez uczestnika umowy o świadczenie usług oraz dostarczenie dokumentów niezbędnych do objęcia tą formą pomocy,
 - ✓ zapoznanie uczestnika z instrukcją obsługi przekazanego urządzenia,
4. Osoby ubiegające się o uczestnictwo w Programie składają następujące dokumenty zgłoszeniowe:
 - ✓ Wniosek o przystąpienie do Programu;
 - ✓ Kartę Informacyjną Uczestnika;
 - ✓ Pełnomocnictwo;
 - ✓ Stosowne oświadczenia;
 - ✓ kserokopię orzeczenia o stopniu niepełnosprawności,

- ✓ zaświadczenie lekarskie o potrzebie korzystania z tego typu usług,
 - ✓ zgodę/klauzulę informacyjną na przetwarzanie danych osobowych,
5. Obowiązki uczestnika programu:
- ✓ uczestnik odpowiada za przekazaną mu do użyczenia opaskę monitorującą zdrowie. w przypadku jej utraty lub uszkodzenia uczestnik ma obowiązek poinformować pilnie o tym fakcie Centrum Usług Społecznych Gminy Dębica, tel. 14 6803 333, 14 6803 335
 - ✓ szczegółowe warunki korzystania z opaski monitorującej określone zostaną w umowie użyczenia sprzętu i świadczeniu usług.

VI. Realizatorzy Programu

Koordinator/Realizator zadań

Centrum Usług Społecznych Gminy Dębica

Nadzór nad realizacją Programu sprawuje

Wójt Gminy Dębica

Realizacja Programu nie wymaga wydawania decyzji administracyjnych.

VII. Finansowanie Programu

1. Gmina może otrzymać min. 80% środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa. Wsparcie finansowe udzielane jest na podstawie art. 115 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.
2. Gmina może otrzymać dotacje na realizację działań przewidzianych Programem, jeżeli udział środków własnych gminy wynosi nie mniej niż 20% przewidywanych kosztów całkowitych realizacji zadania.
3. Gmina może otrzymać dotację na realizację działań przewidzianych w okresie realizacji Programu, po przyjęciu programu osłonowego, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej.
4. Gmina gromadzi uzyskane środki na wydzielonym rachunku dochodów i przeznacza je na wydatki związane z realizacją Programu, w ramach planu finansowego tego rachunku.
5. Środki, o których mowa w pkt 1, przekazuje wojewoda, na podstawie złożonego przez gminę wniosku o zasilenie rachunku.
6. Niewykorzystana kwota dotacji podlega zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie o finansach publicznych, niezwłocznie po rozliczeniu wypłat.

VIII. Monitoring

Program będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawczych i ustalanych przez podmioty za niego odpowiedzialne. Zadaniem monitoringu będzie pozyskiwanie informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, a także ich analizę oraz ocenę skuteczności. Z realizacji Programu zostanie sporządzone roczne sprawozdanie, określone w programie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024.

IX. Działania informacyjne

CUS Gminy Dębica jako realizator Programu „Korpus Wsparcia Seniorów” jest zobowiązany do poinformowania o jego dofinansowaniu ze środków budżetu państwa. W tym celu CUS Gminy Dębica przygotowuje plakat informacyjny o Programie oraz umieszczenia informacji na swojej stronie internetowej wg. wzorów zawartych w „Wytycznych w zakresie wypełniania obowiązków informacyjnych” przygotowanych przez Kancelarie Prezesa Rady Ministrów.

X. Podsumowanie

Gminny Program Osłonowy „Korpus Wsparcia Seniorów” na rok 2024 w Gminie Dębica zakłada stworzenie optymalnych warunków do rozwoju i życia starszego pokolenia, seniorów w wieku 60 lat i więcej, mieszkających na terenie Gminy Dębica w szczególności osób samotnych, niepełnosprawnych, chorych.

Realizacja programu w latach ubiegłych przyniosła oczekiwane efekty. Dzięki wdrożonemu systemowi wsparcia, comiesięcznych raportom skuteczności teleopieki, a przede wszystkim pozytywnym odzewem ze strony środowiska wynika, że wdrożenie Programu było trafnym posunięciem i zasadne jest dalsze kontynuowanie tej formy wsparcia, dla najstarszych mieszkańców gminy.